

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Chemare la acțiune pentru pace

A doua Adunare pancreștină pentru pace, care a avut loc la Praga între 28 iunie—3 iulie 1964, a făcut o trecere în revistă a realizărilor Conferinței Creștine pentru Pace de la prima Adunare pancreștină pentru Pace pînă azi (1961—1964) și a luat hotărîri în ce privește atitudinea creștinilor de pretutindeni față de situația internațională actuală și de sarcinile ce le revin ca — în această situație — să-și aducă practic contribuția lor la cauza păcii, la rezolvarea problemelor litigioase nu pe calea armelor, ci prin tratative, în spiritul coexistenței pașnice.

Ceea ce iese în evidență din Mesajul adresat de a doua Adunare pancreștină către Biserici și credincioși, ca și din Apelul adresat guvernelor, parlamentelor și personalităților marcante, este tocmai faptul că creștinismul înțelege pacea, nu ca o stare de visare, de așteptare, ci ca o cucerire, care cere o acțiune permanentă în concret, în viața de azi a omenirii, cu toate frământările, problemele și strădaniile ei spre mai bine. „Legămîntul lui Dumnezeu (cu noi, oamenii) — se spune în Mesaj — nu ne scoate din lume, ci ne trimite în lume, ne eliberează pentru iubirea către toți oamenii și spre răspunderea pentru tot ce se întîmplă în lume. El ne obligă să luăm hotărîri concrete”. Iisus Hristos „este pacea”. Dar „pacea Lui e mai mult decît pacea lăuntrică”. Ea cere „să facem ceva pentru aproapele nostru”. „Ea ne împinge să luptăm împotriva foamei și mizeriei, nedreptății și neîncrederii”. „Ea ne face gata de jertfă”. „De aceea, nu putem participa la pacea lui Iisus Hristos decît dacă introducem în relațiile dintre popoare împăcarea și încrederea”, „dacă ne angajăm activ pentru cauza păcii”. Evanghelia e îndreptată în chip concret spre viață și pace. Ea nu îngăduie creștinului să refuze participarea la cauza păcii.

„Așadar, creștinul nu se poate mulțumi cu pacea lăuntrică, nici cu așteptarea ca Dumnezeu să aducă pacea. El trebuie să acționeze pentru pace, să sprijinească lucrarea pentru pacea a toată lumea. Prin acțiunea concretă pentru pace, el face lucrarea lui Hristos, Domnul păcii. Cel ce nu acționează pentru pace, acela nu se poate socoti ucenic al lui Hristos, cel ce cheamă pe toți să fie „făcători de pace”.

Aplicînd aceste principii creștine la situația internațională actuală, a doua Adunare pancreștină pentru pace salută cu bucurie acțiunile tuturor Bisericilor pentru pace și cheamă pe creștinii din toate

Bisericile să intensifice lupta pentru pace, să sprijinească orice efort, de oriunde ar veni, care ar putea înlătura primejdia războiului și întări pacea. Adunarea cheamă — în acest scop — la angajare activă pentru ca să fie aplicat principiul coexistenței pașnice între statele cu orînduiri sociale diferite și să rezolve toate problemele litigioase (și litigiile de frontieră) prin tratative și nu prin forță, pentru ca să înceteze și experiențele subterane cu arme atomice, să se creeze zone denuclearizate; să se ajungă la „înghețarea” stocurilor de arme nucleare, să se renunțe la planul forțelor nucleare multilaterale, pentru ca să se realizeze dezarmarea generală, totală și controlată, pentru ca toate popoarele să dobîndească independența deplină și țările în curs de dezvoltare să aibă posibilități mai mari de progres, etc. De asemenea Adunarea cheamă pe creștini să sprijinească rezolvarea pașnică a problemelor, ridicate de „centrele de criză”, cum sînt acelea din Asia de Sud-Est, din Cipru, Palestina, Marea Caraibilor, chestiunea germană, etc.

Se vede clar că a doua Adunare pancreștină nu s-a oprit numai la generalități, la afirmarea unor principii morale creștine arhicunoscute (iubire, solidaritate, jertfă, pace, libertate, ș. a.), ci a mers mai departe, arătînd ce trebuie să facă creștinii — pe baza acestor principii — pentru omenire în actualele împrejurări, ce atitudine să ia, ce acțiuni să sprijinească. Ea face astfel chemare la acțiune continuă și din ce în ce mai intensă pentru pace, la angajament activ în problemele, ce le ridică mereu viața internațională, pentru ca aceste probleme să fie rezolvate în spiritul iubirii și păcii.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre — care și pînă acum au adus partea lor de contribuție la lupta pentru pace — răspund chemării la acțiune concretă pentru pace, lansată de a doua Adunare pancreștină pentru pace, cu hotărîrea de a intensifica lucrarea lor pentru cauza păcii, de a sprijini munca poporului nostru pentru viața cea nouă, politica lui de pace și de a merge — împreună cu toți creștinii — alături de forțele iubitoare de pace pe calea luptei pentru așezarea unei păci veșnice pe toată suprafața pămîntului. La pace ne cheamă Domnul, la pace ne cheamă popoarele lumii. Să urmăm chemarea Domnului și chemarea popoarelor și să fim neconțenit fii ai păcii, făcători de pace în lume.

T. R.

MECANIZAREA AGRICULTURII

E știut că progresul este condiționat de dezvoltarea industriei în primul rînd. România avea o situație grea înainte de al doilea război mondial; la 3.280.000 de gospodării țărănești erau numai 2.265.000 pluguri, adică un milion de gospodării nu aveau nici măcar un plug. Cît privește tractoarele, existau pe marile moșii abia 4.049 de tractoare, aduse din străinătate.

Alta este situația în țara noastră astăzi. Prin munca poporului, sub conducerea înțeleaptă a ocîrmuitorilor ridicați dintre oamenii muncii, țara aceasta a devenit o țară cu industrie dezvoltată și cu agricultură avansată. Industrializarea a făcut posibilă și transformarea agriculturii. În anii puterii populare s-au pus bazele și a crescut o industrie producătoare de mașini agricole (tractoare, semănători mecanice, combine pentru păioase, etc.). În 1947, cînd au apărut primele tractoare românești I.A.R., unii neîncredători le priveau cu îndoială, ca și cînd noi n-am putea fabrica tractoare bune. Cîrînd însă orice îndoială a fost risipită — și tractoarele românești ară de ani de zile nu numai ogoarele patriei, ci și ogoare din alte țări, arătîndu-se la nivelul cerut de tehnica modernă.

Mașinile agricole au schimbat fața agriculturii noastre. Pe tarlalele întinse ale S.M.T.-urilor și ale Gospodăriilor agricole colective — lucrate după metode agrotehnice înaintate — mașinile au înlocuit munca manuală și au pus agricultura în ritmul progreselor realizate în general de economia noastră. Dacă în 1938 unui tractor îi reveneau două mii de hectare, în 1963 revin unui tractor numai 150 hectare. Aceasta înseamnă că în G.A.S. — aproape toate lucrările la cultura păioaselor și prășitoarelor s-au făcut mecanizat, iar pe terenurile accesibile mașinilor ale G.A.C. — deasemenea toate lucrările de arături, pregătirea terenului și semănat atît pentru cereale păioase cît și pentru porumb s-au executat cu mașinile. În G.A.C. o treime din lucrările de întreținere a culturilor prășitoare s-a făcut cu tractorul, griul, orzul, au fost recoltate în proporție de 71 la sută cu combinele. În felul acesta dispăre imaginea țăranului aplecat peste coarnele plugului din zori și pînă noaptea tirziu, aruncînd sămința dintr-o traistă în dreapta și stînga. Țăranul a devenit tractorist, lucrează cu mașinile agricole, ca și cînd de cînd lumea ar fi lucrat cu ele. Și în zootehnie (creșterea vitei), recoltarea și insiloizarea furajelor se fac mecanizat pe o scară tot mai întinsă și multe G.A.C. sînt înzestrate cu tocătoare de nutreț și mori cu ciocane, linii ferate înguste, adăpători automate ori semiautomate.

Anul acesta (1964) industria socialistă va înzestra agricultura noastră cu încă 10.000 tractoare (vom avea la sfîrșitul anului 75.000 trac-

toare), 3.000 de combine, circa 4.000 de semănători, ș. a. Cu fiecare an se înmulțește gama de mașini, care înlocuiesc diferite munci manuale. Apar tipuri tot mai perfecționate, prețuite nu numai la noi, ci și în străinătate. Țăranul devine stăpîn pe secretele mașinilor agricole. Recolta este an de an tot mai mare. Fața satelor se înnoiește mereu. Nivelul de trai material și cultural al țăranilor se ridică necontenit.

Astăzi e un lucru firesc să vezi pe ogoare tractoarele arînd, semănătorile semănînd, combinele secerînd și treerînd. S-au obișnuit cu ma-

șinile și berzele, care pășesc — parcă cu mîndrie — de-alungul brazdelor trase de oțelul tractorului. Mecanizarea a schimbat și peisajul țărilor.

Pe linia aceasta a mecanizării agriculturii an de an apar noi realizări. Ea este linia avîntului continuu al agriculturii noastre. În felul acesta agricultura satisface nevoile crescînde de produse alimentare ale populației și de materii prime ale industriei socialiste. Ea contribuie la dezvoltarea economiei țării noastre și la bunăstarea poporului muncitor.

N.

Ș T I R I

La o recepție dată de I. P. Sf. Arhiepiscop Serghie, exarh al Patriarhiei Moscovei pentru Europa de Mijloc, la reședința sa din Karlshor-ter (R.D. Germană), la care au participat episcopi evanghelici, preoți catolici și vechi-catolici, I. P. Sf. Sa a declarat că învierea lui Hristos obligă pe creștini la o „conviețuire plină de încredere cu toți oamenii de bunăvoință”.

★

Pastorul evanghelic din Hamburg, H. Otto Wölber și profesorul catolic Dr. Teofil Thun din Paderborn, au cercetat relația tineretului vest german cu religia și au ajuns la concluzia că dintre tinerii chestionați „mai puțini decît a zecea parte au o legătură personală cu Dumnezeu”. „Bisericele — constată recenzentul — sînt neputincioase față de această îndepărtare de credință”.

★

Pastorul W. M. Simmons din Macon (S.U.A.) a fost condamnat la 60 zile închisoare pentru tulburarea liniștei publice, pentru că în casa lui de rugăciune se cînta pînă noaptea tîrziu cu tobe, pian și alte instrumente și cu voce tare. Un negustor, la șapte case distanță de casa de rugăciune, a spus la proces că el putea asculta acasă „slujba” aceasta.

★

În 24 mai a. c. a murit prof. de Noul Testament Werner Schmauch din Greifswald. Ucenic al teologului neotestamentar Ernst Lohmeyer (Breslau), W. Schmauch a participat la lupta „Bisericii (evangelice) mărturisitoare” împotriva regimului hitlerist. În ultimii ani s-a remarcat mai ales prin activitatea lui în cadrul Conferinței Creștine pentru Pace, fiind între întemeietorii ei în 1958 și în 1962 vicepreședinte.

★

În 22 mai a. c. adunarea a 80 personalități catolice din R. D. Germană, care a avut loc la Berlin, a adresat un Apel de pace către catolicii din ambele state germane. Apelul declară, în rezumat, următoarele: 1. În concordanță deplină cu afirmația papilor Ioan XXIII și Paul VI că pacea, ca bunul cel mai de preț al omenirii, trebuie apărută cu toate mijloacele, noi sprijinim politica de pace a R.D.G. și cerem conducătorilor R.F.G. să urmeze chemările papilor spre pace și să părăsească politica de pregătire a unui nou război; 2. În concordanță cu papii Ioan XXIII și Paul VI condamnăm întrecerea înarmă-

rilor, sprijinim dezarmarea generală, totală și controlată și chemăm pe frații din R.F.G. să lupte pentru a opri orice fel de înarmare atomică a Bundeswehrului și pentru a încheia un acord de dezarmare nucleară a celor două state germane; 3. Sprijinind cu papii Ioan XXIII și Paul VI, dreptatea și iubirea între popoare noi aprobăm politica R.D.G. de prietenie între popoare și condamnăm politica revanșistă a R.F.G.; 4. Ca și papii Ioan XXIII și Paul VI, sprijinim rezolvarea tuturor problemelor litigioase prin tratative pașnice și chemăm pe frații din R.F.G. să lupte ca guvernul R.F.G. să fie înduplecat de a păși la rezolvarea problemei germane prin tratative cu guvernul R.D.G.

Timpul nostru cere, pe lîngă rugăciune, și acțiune pentru pace. În spiritul Enciclicei „Pacem in terris” al papii Ioan XXIII și al Mesajului de pace al papii Paul VI dat la Betleem, chemăm pe toți germanii catolici de a da prin fapte valoare reală poruncii divine de pace. Prin această slujim binelui poporului și prestigiului Bisericii!

★

La 8. iunie teologul ceh Dr. J. L. Hromadka, președintele Conferinței Creștine pentru Pace, a împlinit 75 ani. Cu această ocazie a avut loc la Praga o manifestare festivă, în care s-au scos în evidență meritele deosebite ale luptătorului pentru Evanghelia păcii, pentru dreptate, pace și progres. Sărbătoritul a fost felicitat — fie direct, fie prin scrisori — de personalități din diferite Biserici, de membrii marcanți ai Conferinței Creștine pentru Pace, de teologi, oameni politici etc. Amintim pe: Prof. Dr. Lochman, Albert Rasker, H. Vogel, Karl Bart, Bassarak și decanul Facultății catolice de teologie din Bratislava, ș. a. O scrisoare de felicitare a trimis I. P. Sf. mitropolit Nicodim al Leningradului ș. a.

★

Zece personalități eclesiastice catolice din R. S. Cehoslovacia au făcut în iulie a. c., o vizită de prietenie catolicilor din R.D. Germană. Delegația a avut în frunte pe Prof. Dr. Beneš, secretarul general al Comitetului Executiv al Păcii al preoșimii catolice din R. S. Cehoslovacia, vicarii capitulari Titman și Onderko și vicarul general Belak de Oznava. Cu această ocazie au avut loc întîlniri cu catolicii germani și cu evanghelicii. S-a afirmat prietenia cehoslovacă-germană, s-a condamnat politica revanșardă a Germaniei Federale și s-a arătat că, „numai în socialism avem garanția unei păci trainice în lume”.

ei se așază în cadrul celei de a doua călătorii misionare a apostolului Pavel, deci între anii 51—54, mai precis, la Filipi Pavel a fost tîe spre sfîrșitul anului 51, fie la începutul anului 52.

Totuși Lidia nu era de neam evreu, ci fiind originară din Tiatira în Lydia, din Asia Mică apuseană, era și de credință păgînă. De aceea ea a spus Ap. Pavel: „De mă socotiți că sînt credincioasă Domnului (Dumnezeului creștin), întrați și stați în casa mea” (Fapte 16, 15), deci Lidia s-a convertit întru Hristos.

La ea a găsit adăpost Ap. Pavel și ucenicul său Sila, după ce au fost eliberați din închisoare, unde au fost băgați sub acuza de a tulbura obiceiurile romane (Fapte 16, 40).

În cinstea și amintirea acestei prime creștine din Europa, creștinii primari au început a da fiicelor lor numele de Lidia, care devine astfel nume clasic creștin. Și exemplul Lidiei a fost urmat de multe femei, cum arată Noul Testament.

M. Ș.

Despre virtutea credinței

Viața noastră creștină nu se desfășoară la voia întîmplării, ci ea are săgețile ei arătătoare sau de orientare, are temelia ei de susținere, are drumul ei puternic luminat de ceea ce numim îndeobște adevărurile de credință. Acestea sînt făclii aprinse în sufletul creștinului, care îi luminează calea spre Dumnezeu, Ziditorul și Părintele nostru ceresc.

Se numesc adevăruri de credință, pentru că, fiind mai presus de puterile priceperii noastre, la cunoașterea lor ajungem pe calea încrederii în Dumnezeu, care ne-a descoperit aceste adevăruri. În viața aceasta pămîntească, din punct de vedere religios „umblăm prin credință” — cum spune Sf. Apostol Pavel — iar în cea cerească vom umbla „prin vedere”, cînd vom vedea pe Dumnezeu „față către față” și îl vom iubi veșnic. De aceea Sf. Pavel, Apostolul „definește credința drept „așteptarea lucrurilor nădăjduite și adevărurile celor nevăzute” (Evrei 11, 1).

Cuvîntul „cred”, așadar, înseamnă că primesc în chip liber și mărturisesc ceea ce Biserica noastră ne învață despre Dumnezeu și rostul nostru în lume. „Credința în Dumnezeu — după cum spune Invățătura de credință creștină ortodoxă (București 1962) — este primirea de către noi, ca adevărate, pe bază de încredere în Dumnezeu și pe baza unei vederi sufletești, a tuturor adevărurilor pe care le avem prin Descoperirea mai presus de fire, în vederea mîntuirii noastre”.

Scriind evreilor pe la anul 64 d.Hr., Sf. Apostol Pavel vorbește și despre credință, pentru a cărei mai bună înțelegere Apostolul vine chiar cu unele exemplificări, dintre care reținem: „Prin credință pricepem că s-au întemeiat veacurile prin cuvîntul lui Dumnezeu” (Evrei 11, 3), text în care are în vedere dogma creștină despre crearea lumii de către Dumnezeu.

„Prin credință a cunoscut Noe cele ce încă nu se vedeau și temîndu-se a făcut corabie spre mîntuirea casei sale” (Evrei 11, 7), ceea ce vrea să spună că Noe — „om drept și neprihănit între oamenii timpului său”, cum ni-l descrie Scriptura (Facere 6, 9) — primind poruncă de la Dumnezeu s-a apucat imediat de construirea corabiei, cu mult timp înainte de venirea potopului și cînd nimeni nu bănuia acest lucru, încrezător fiind în cele spuse lui de Dumnezeu.

„Prin credință Avram, fiind chemat, a ascultat de a ieși la locul pe care avea să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind unde merge” (Evrei 11, 8), aici Sf. Apostol Pavel făcînd aluzie la chemarea lui Avram, care, din poruncă de Sus și cu deplină încredere în ea, părăsește locurile natale, casa părintească din vechea Mesopotamie, și pleacă spre ținuturi necunoscute, după porunca lui Dumnezeu.

Prima femeie creștină pe pămîntul european

Chemarea Sf. Apostol Pavel de la Troa din Asia Mică de Apus în Macedonia din Europa, spre a ajuta la propovăduirea Evangheliei (Fapte 16, 9) a prilejuit apostolului Pavel să cheme la Sf. Evanghelie pe primii europeni, din cetatea Filipi, primul oraș al acelei părți din Macedonia. Acolo Pavel a întîlnit-o pe Lidia, femeie temătoare de Creator, care a luat aminte de cele grăite de către Pavel și s-a botezat cu întreaga ei casă (Fapte 16, 14—15).

Lidia era vinzătoare de porțiră din Filipi, oraș așezat pe marea arteră comercială, numită Via Egnatia, care pornea de la orașul Dyrrhachion pe Marea Adriatică și peste Salonic se îndrepta spre Bizanț. Cetatea Filipi era o colonie romană. Deci cînd Sf. Apostol Pavel a predicat, într-o sîmbătă, la Filipi, el s-a adresat celor de neam evreu, ale căror femei se întruneau la rugăciune pe malul rîului. Între aceste femei se afla și Lidia. Prin urmare timpul încreștinării și botezării

„Prin credință Moise, făcându-se mare, nu s-a lăsat a se numi fiul fetei lui Faraon ... a părăsit Egiptul, netemându-se de urgia împăratului, căci văzînd odinioară pe Cel nevăzut, a rămas statornic” (Evrei 11, 24, 27), text în care Sf. Apostol Pavel arată tăria de caracter a lui Moise, care, cu deplină încredere în Cel ce-i grăise prin ingerul Său în rugul care ardea dar nu se consuma (Ieșire 3, 2—10), duce la bun sfârșit misiunea de a scoate poporul evreu din robia egipteană.

Adevărurile de credință însă sînt cu deosebire cele descoperite nouă de însuși Fiul lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru Iisus Hristos, și anume: Despre Sf. Treime sau un Dumnezeu în trei persoane, despre Biserică, despre Sf. Taine, despre viața viitoare ș. a.

Adevăruri de credință sînt apoi Dumnezeirea Mintuitorului Iisus Hristos, nașterea Sa suprafirească, moartea, Invierea și Înălțarea Sa la cer, fapte care, deși s-au petrecut aievea acum aproape 2000 de ani, sub ochii oamenilor de atunci, totuși felul în care s-au petrecut scapă puterii noastre de pricepere.

Pentru mai buna orientare a credincioșilor, toată această învățătură de credință pe care creștinul adevărat trebuie s-o creadă a fost încheșată pe scurt de către Sf. Părinți ai Bisericii, în două mari soboare și anume: La Niceea (în anul 325) și la Constantinopol (în anul 381), în ceea ce numim „Crez” sau „Simbolul credinței”.

Avînd 12 articole, Crezul cuprinde învățăturile de credință, de temelie, ale oricărui creștin ortodox. De aceea, pentru a le avea mereu în față, el se rostește la fiecare Sf. Liturghie.

Aceste adevăruri de credință, care sînt absolut necesare vieții creștinului, le avea în vedere Sf. Apostol Pavel cînd scria ucenicului său Timotei să păzească cu sfințenie „învățătura cea sănătoasă” (I Tim. 1, 10). Căci, din păcate, au fost de la început și mai sînt și astăzi pe ici pe colea, în viața unor credincioși învățături nesănătoase, false credințe sau superstiții, cum li se mai spune, care întunecă viața credincioșilor, neavînd nimic comun cu învățătura creștină sau cu „învățătura cea sănătoasă”, cum o numește Sf. Apostol Pavel. Credința cea „sănătoasă” aduce în viața creștinului lumină, naște în sufletul lui nădejdea, pacea, dragostea de viață, de muncă, dragostea de oameni, pe cînd falsa credință, credințele deșarte, superstițiile, ca de pildă: credința în noroc, în soartă, în vrăji, descîntecele, spiritismul și altele de felul acestora sînt moartea sufletului, stăvilare ale progresului, ale săltării spre mai bine, spre lumină a vieții omenești. Intre un creștin cu credință sănătoasă, luminată, și unul plin de credințe deșarte este o mare deosebire; este deosebirea care există între un om treaz, senin, încrezător în viață, și unul amețit, plin de groază și de frică, care nu știe unde merge, încotro să apuce.

De aceea, încă din vechime, cu mii de ani în urmă, profeții Vechiului Testament, Mintuitorul Iisus Hristos, Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți au combătut cu glas de tunet toate credințele deșarte din viața credincioșilor.

„Să nu se găsească la tine din aceia care trec pe fiul sau pe fiica lor prin foc, nici prezicator, sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător, nici descîntător, nici chemător de duhuri, nici mag, nici de cei ce (zic că) grăiesc cu morții (spiritiști adică), căci uriciune este înaintea Domnului tot cel ce face acestea” — poruncește Cel Preainalt prin gura profetului Său Moise (Deuteronom 18, 10—12). „Așa zice Domnul: Nu vă îngroziți de semnele cerului, de care se îngrozesc închinătorii la idoli” — citim în Ieremia 10, 12.

Ce altceva este cuvîntarea Mintuitorului Iisus Hristos de la Matei cap. 23 adresată fariseilor, decît o combatere fățișă a credințelor deșarte ale acestora: Căci știm cum fariseii din vremea lui

Rugăciunea domnească

Deschiderea oficială a Noului Testament avu-se loc: Muntele Fericirilor devenise primul amvon al lui Iisus. Ii va urma marea și bogata activitate mesianică din jurul Tiberiadei. Predica de pe munte răsturna o concepție veche, făcînd loc celei noi. Pentru legătura cea nouă dintre om și Dumnezeu, era nevoie de o rugăciune. Spiritul cel nou al învățăturii Sale cerea aceasta.

Iisus nesocoteau învățăturile de bază ale credinței Legii vechi, „dreptatea și mila”, fabricîndu-și învățături proprii, din care pricină Mintuitorul îi numește: „Povățuitori orbi, care strecoară țințarul și înghit cămila” (Matei 23, 24).

Sf. Apostol Pavel și cu Varnava își rup hainele de mîhnire și durere, cînd văd întunecimea de minte a locuitorilor Listrei, care voiau să le aducă jertfă crezîndu-i pe ei zei (F. Ap. 14, 11—15).

„Fiul meu fugi de orice rău și de orice se aseamănă cu el. Nu te face ghicitor, nici descîntător, nici zodias, nici vraci, nici nu te uita la acestea, pentru că din toate acestea se naște închinarea la idoli” — se spune în „Învățătura celor 12 Apostoli”, compusă pe la anul 80 d.Hr. Iar cu puțini ani mai tîrziu, Sf. Ignatie Teoforul, printre altele, făcea Tralienilor și acest frumos îndemn: „Vă rog, ca să vă folosiți numai de hrana creștinească și să vă feriți de buruiana străină”, prin buruiană înțelegînd, desigur, învățăturile deșarte.

Credințele deșarte, o seamă de superstiții care se făceau simțite și în viața credincioșilor săi, Sf. Ioan Gură de Aur le combate în multe din omiliile sale. Astfel, în omilia IV la epistola I către Corinteni, Sf. Părinte spune că în „noapte adîncă” petrec toți cei care încă mai „fac uz de descîntece, de vrăji, de semne și de ghiciri din zborul păsărilor, care cred în puterea hîrtiuțelor atirinate de gîtul bolnavilor și în alte nimicuri de felul acestora”. Sf. Ioan vine chiar cu un exemplu foarte grăitor, zicînd: „Spune-mi, te rog, dacă ar veni doctorul și în loc să prescrie doctorii el ar descînta, oare l-am mai numi doctor?”. Sf. Ioan Gură de Aur combate de asemenea fatalismul sau credința în soartă, ca de pildă credința că cineva se naște cu noroc sau fără noroc, așa după cum Sf. Grigorie de Nisa are o întregă cuvîntare împotriva destinului. Noi, toți creștinii adevărați — spune Sf. Ioan Gură de Aur — trebuie „să rîdem de toate acestea, ca unii care trăim în lumină. Noi un singur lucru îl credem ca spaimă — continuă Sf. Părinte — și anume păcatul sau altceva care ar aduce vreo supărare lui Dumnezeu. Nefiind acestea, noi rîdem de toate aceste credințe ridicole”.

*

„Viața curată — ne învață tot un Sf. Părinte — are de temelie cunoștința credinței. Fără de aceasta nu este cineva creștin, după cum nu poate fi nici clădire fără temelie și nici nu poate deveni cineva învățat, fără să știe mai întii literele”.

Să ne străduim deci a cunoaște cît mai bine adevărurile noastre de credință creștină ortodoxă, să ne formăm o credință curată, luminată, înlăturînd orice falsă credință, orice superstiție care ineacă, întunecă și frînează desfășurarea firească a vieții noastre sufletești și trupesti.

Să cultivăm o credință cu adevărat creștină, căci cel ce crede cu adevărat în Iisus Hristos acela va urma și mintuitoarelor Lui porunci, ale dragostei, ale păcii, ale muncii, ale omeniei în general, căci acesta este scopul credinței: să fim în lume făcători de pace, făptuitori ai dragostei de om și de popor, sîrguitori la tot lucrul cel bun, ca astfel să ajutăm la îmbunătățirea vieții pămîntești și să dobîndim și fericirea veșnică.

Gh. Papuc

Să-l ascultăm rostind și orînduind El însuși modul de a ne ruga lui Dumnezeu. Pe cît de simplu, de atît de sublim!

„Iar cînd vă rugați, nu grăiți multe ca păgînii care socot că întru multă vorba lor, vor fi auziți. Deci nu vă asemănați lor, căci știe Tatăl vostru de ce aveți nevoie mai înainte de a-i cere voi”...

Iată catehismul noului fel de a te ruga. Iată regula de aur a rugăciunii pe care Iisus ne-a dat-o în cunoscuta Sa predică de pe munte. Ea înlătură vechiul formalism, robia formei și a literii care ucidea spiritul și făcea din rugăciune preocupare de laude deșarte și meșteșugite de cei de pe delături, al căror suflet nici el nu era prea departe de cel al meșterilor iscusiți în tălcuirea Scripturii.

Se pune o întrebare și nu lipsită de sens: dacă Dumnezeu știe de ce avem nevoie, de ce totuși continuăm să ne rugăm? Răspunsul e simplu: ne rugăm pentru a menține legătura mintuitoare cu El, spre a păstra vii în mintea noastră dragostea, nădejdea și credința în harul Lui izbăvitor. Și dînd model de rugăciune, Iisus Hristos rosti „Tatăl nostru”. O rugăciune ușoară și simplă, dar frumoasă și adîncă prin înțelepciunea ce se revărsă din ea la fiecare cuvînt. Ea a devenit de atunci semnul prin care creștinul își recunoaște Dumnezeul căruia-i slujește, iar Creatorul își recunoaște creatura ce i se închină Lui.

Rostiți-o numai și vă veți aminti că slovele acestea au umplut pămîntul: înțelesul ei a cuprins toate mințile credincioșilor, chipul Celui către care se rostește sălășluiește în toate sufletele creștine.

Dumnezeiască prin darul făcut de Iisus nouă și omenească prin ceea ce cuprinde, rugăciunea aceasta te cheamă s-o rostești zilnic, s-o rostești veșnic. Bisericile sînt pline de cîntarea ei... monahii o șoptesc în genunchi, credincioșii cu duioșie, bolnavii cu nădejde, necăjiții cu încredere, toți cu ochii la icoană vibrează sub fiorul duios și tainic al înfîlțirii cerului cu pămîntul.

Vrednic de știut este că pe locul unde Iisus Hristos a rostit dumnezeiasca rugăciune se allă o bisericuță pe ai cărei pereți, pe plăci de porțelan, cu litere de aur, este scris „Tatăl nostru” în treizeci și două de limbi, simbolizînd parcă pe creștinii din toată lumea îngenunchiați în ceas de rugă la picioarele lui Dumnezeu.

„Tatăl nostru”...

Sufletul credincios recunoaște paternitatea lui Dumnezeu în cele văzute și nevăzute ale cerului și ale pămîntului. Alături de paternitate, universalitatea Lui se întinde pînă dincolo de limitele priceperii noastre. Bunătatea apare ca a treia cunună a dumnezeirii care ne acceptă ca fii ai Săi și primește să-l numim „al nostru”, deși adeseori nu sîntem vrednici de o asemenea dragoste.

„Carele ești în ceruri”...

Dumnezeu nu putea „locui” decît sus, în „ceruri”, nu undeva printre „stele”, ci într-o înălțime spirituală, care e veșnică și nespațială. Cerul acesta este pretutindeni, pentru că Dumnezeu e pretutindeni. Acel cer din care Duhul Sfînt a coborît în chip de porumbel la botezul lui Iisus, acel din care se revărsă în limbi ca de foc peste apostoli și din care Fiul Omului va veni la judecata viitoare.

„Sfințească-se numele Tău”...

Dumnezeu este desăvîrșire și sfințenie. Adorarea Lui cere ca gîndul și fapta creștinului să nu aducă pingăria numelui Său. Ca fiu al Cerului, tu, iubitul meu frate, nu vătăma pe semenul tău, nu nesocoti sfințenia în care trebuie să-ți duci pămînteașca ta viață și nu uita cinstirea ce datorezi lui Dumnezeu, tu cel zidit după chipul și asemănarea Sa.

„Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer și pe pămînt”. Împărăția lui Dumnezeu este împărăția binelui, a virtuții, a dragostei, a cre-

Comparația cu alții

Iar Simon, Petru văzînd, a căzut la picioarele lui Iisus, zicînd: Ieși de la mine că om păcătos sînt, Doamne,
(Luca V, 8)

Adînc grăitoare sînt aceste cuvinte ale lui Petru. La început, cînd le auzim, ni se par ciudate. De ce? Pentru că ele sînt rostite după pescuirea minunată, cînd pescarii care au ostenit toată noaptea și n-au prins nimic — au aruncat mrejele la porunca lui Iisus și au scos atîta pește încît se rupeau mrejele. Ne așteptam ca Petru să se apropie de Iisus și să zică: Doamne, cu ce putem să-ți mulțumim pentru acest dar? Rămii cu noi, că să-ți dăruim și noi tot ceea ce

RUGĂCIUNEA DOMNEASCA
(Urmare din pag. 3)

dinței și păcii. Ea trebuie să fie la temelie faptelor și creștinul în năzuința lui de a crea cel mai desăvîrșit acord între voința omenească și cea dumnezeiască, cere ajutorul lui Dumnezeu dorind pe pămînt o stare de pace, iubire și fericire asemănătoare celei din cer. „Piinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi”.

Hrana trupului, creatoare de forță fizică, e necesară vieții omenești și Dumnezeu nu a nescotit-o în planul creației. „Să dea pămîntul verdeață din sine — a zis El în cea de a doua zi — iarbă cu sămînța într-însa, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori care să dea rod cu sămînța în sine, după fel, pe pămînt”. Hrana trupului e piinea, a sufletului credincios este rugăciunea și Sf. Impărtășanie. În fiecare zi creștinul dă trupului hrana trebuincioasă, cîștigată prin muncă, și sufletului hrana, dobîndită prin rugăciune.

„Și ne iartă nouă greșalele noastre”...

Prin neascultarea dumnezeieștii porunci din Eden, voința, inima și înțelegerea urmașilor lui Adam s-au slăbit, s-au pervertit și din pricina aceasta, puși între bine și rău, ei vor alege adesea pe cel din urmă. Firea înclinată nu numai spre bine, ci și spre rău, îi trezește conștiința și-l face să-și recunoască dezechilibrul moral în care se zbate. Greșim, nu pentru că am iubi răul, ci pentru că nu ne împotrivim lui, pentru că deși cunoaștem binele, nu-l facem pe acesta.

„Precum și noi iertăm celor ce ne greșesc nouă”...

A fi vrednic de iertarea lui Dumnezeu, înseamnă a ierta și fu fratelui căzut în greșală față de tine. Nu este o iertare ce ne face egalii lui Dumnezeu, ci o iertare care ne învrednicește să ne bucurăm de iertarea Sa. Sacrificiul voinței proprii pusă în slujba iubirii aproapelui și împăcarea sufletului cu sine însuși sînt frînturi din plinătatea adevărului brăzdate de dorința creștinului de a merita la rîndul lui ceea ce el însuși cere lui Dumnezeu.

„Și nu ne duce pe noi în ispită și ne izbăvește de cel rău”.

Ispita, sub toate formele ei, este începutul răului, prilej de amăgire și înșelare și poartă păcatului. Pofta trupului și pasiunile vieții omenești înfrîng uneori slăbiciunea ființei noastre. De aceea se simte nevoia prezenței divine, care — mărturisindu-i adevărul — să sădească în sufletul nostru ferirea de a săvîrși răul. Ferirea de rău este începutul sfințeniei, este orînduirea virtuții în viața de toate zilele, este dorința supremă de a cunoaște lumina cerului, este, în sfîrșit, nădejdea de a dobîndi împărăția lui Dumnezeu.

Data nouă de însuși Iisus Hristos, rugăciunea domnească rămîne început și sfîrșit în opera de mîntuire a creștinului. Ea îl ajută să se depășească pe sine însuși și să privească cu bucurie aleasă propria sa înălțare către împărăția lui Dumnezeu, cutremurată de puterea ei ispășitoare și izbăvitoare. De aceea creștinătatea o va păstra ca pe cel mai prețios tezaur al ei și nu o va uita nicicînd.

Emanuil Copăcianu

avem mai de preț. Dar nu. El zice dimpotrivă: Ieși, de la mine, du-te... Ciudată recunoștință! Dacă însă auzim motivul acestui cuvînt neașteptat, vedem că prin el Petru aduce adevărată închinare, adevăratul omagiu lui Iisus. Petru, văzînd pescuirea minunată, simte că în Iisus Hristos e o putere dumnezeiască și cutremurat, zguduit, își dă seama că el, Petru, față de Iisus Hristos, este „om păcătos”, că el este nevrednic ca Iisus să stea în corabia lui, să fie oaspetele său. Aceasta este adîncimea cuvîntului lui Petru, că el comparîndu-se cu Iisus, în fața pîterii și sfințeniei dumnezeiești se descoperă pe sine ca păcătos și nevrednic, aducînd astfel cinstirea cuvenită lui Iisus Hristos.

*

Vrem sau nu vrem și noi — ne comparăm cu alții, cu cei cu care ne întîlnim mai rar sau mai des, în treacăt sau timp îndelungat. Așa e omul; să nu se închidă numai în sine însuși, să nu-și mărginească privirea la cei patru pereți ai camerei lui, ci să privească la semenii săi și comparîndu-se cu ei să se vadă pe sine ca într-o oglindă, mai mare sau mai mic, mai bun sau mai puțin bun, mai inteligent sau mai puțin inteligent, mai frumos sau mai puțin frumos, ș.a.m.d. Toată viața noastră este o permanentă comparație cu alții. De aceasta nu scapă nimeni. Noi cei ce trăim în forfota vieții — clipă de clipă, cu voie sau fără voie, ne comparăm unul cu altul, și ne măsurăm pe noi înșine după măsura altora sau măsurăm pe alții după măsura noastră.

Comparația cu alții, fiind o dorință firească, nu poate fi înlăturată din viața noastră. Ea însă e numai un mijloc, o unealtă. Atîrnă de scopul ce-l urmărim cînd ne comparăm cu alții.

Rea este comparația cînd scopul ei este umilirea, înjosirea celorlalți, sau invidia și ridicarea noastră ostentativă, orgolioasă peste aceștia. Astfel de comparații se întîlnesc mai ales în domeniul bunurilor materiale și al însușirilor fizice. Ne comparăm cu alții în ce privește banii, mîncarea, îmbrăcămintea, mobila, casa, distracțiile, frumusețea, etc. Multe discuții dintre oameni se rezumă la o comparație — birfă, calomnie sau invidioasă. Uite, frate — ce salar are cutare, ce mîncări și ce petreceri, ce rochii sau ce costum, ce mobilă, ce casă, cum călătorește în stațiuni climaterice în țară și străinătate, etc. Ți-e ciudă că nu poți fi și tu la fel și-i dorești prăbușirea, boală, necaz ș. a.... Și invers: uite, frate — ce îmbrăcăminte simplă, ce mobilă demodată, ce casă modestă, ce viață retrasă ... și treci mîndru, privind de sus, la fratele tău, la soră ta.

Aceasta e comparația pătimașă, răutăcioasă, egoistă, care ne înveninează sufletul, înveninează și vorbele ce le rostim unul altuia, relațiile ce le avem unul cu altul. Ea nu aduce nici un folos, ci hrănește numai nemulțumirea, umilirea, mîndria, invidia și alte păcate.

Există însă o comparație bună, care are ca scop îmbunătățirea proprie și progresul tuturor. Aceasta se referă în primul rînd la cele spirituale și anume la valorile morale. Așa cum Petru, comparîndu-se cu Iisus, s-a simțit nevrednic și păcătos, așa noi, comparîndu-ne cu alții și mai ales comparîndu-ne cu Iisus Hristos ne dăm seama cît sîntem de nevrednici, de nedesăvîrșiți, de păcătoși. Cred că tuturor li s-a întimplat, cel puțin odată în viață, ca aflîndu-se în fața unui om, din care iradia bunătatea, dragostea, înțelepciunea, puritatea, să se simtă încîntați dar și mici și nevrednici în fața lui. Cu atît mai mult cînd te afli ca Petru — în fața lui Iisus, cel ce este sfințenia însăși, iubirea însăși, înțelepciunea însăși, bunătatea însăși, nu mai poți să te mai bați în piept ca fariseul, lăudîndu-te cu faptele tale bune, ci numai să grăiești că Petru și ca Vameșul: „om păcătos sînt”. Căci în fața lui Iisus și cei socotiți sfinți sînt ca niște culmi modeste față de un pisc, ce te copleșește cu măreția lui.

Aceasta e comparația cea bună, cînd admiri bunătatea altuia și te bucuri de bunătatea acestuia. De ce? Pentru că atunci nu ești invidios, ci înălțat, nu vorbești cu ciudă, ci cucerit de frumusețea sîpirituală a celui alt și în tine se naște dorința, rîvna, de a pași pe urmele lui. Așa s-a întimplat cu Petru și cu ceilalți pescari. După ce a ascultat mărturisirea lui: „om păcătos sînt”, Iisus l-a chemat ca de-acum înainte să pescuiască oameni, adică să fie apostol al Evangheliei, și lăsînd toate a mers după Dinsul. Asta e roada adevăratei comparații: ea te face să-ți dai seama de nedesăvîrșirea ta, dar și să-ți schimbi viața, să dorești și să lupți să devii din rău — bun, din vrăjmaș — iubitor, din invidios — prieten, din minios — răbdător, să-ți pui viața ta în slujba lui Hristos, în slujba semenilor tăi, în slujba iubirii de om, de pace, de popor. Atunci nu mai disprețuiești și nu mai vorbești de rău pe frații tăi, ci cauți să-i ajuți ca împreună cu ei să pășești spre ceea ce este mai bun, mai frumos, mai înalt, mai uman.

Unde este întrecerea aceasta pentru a deveni mai buni, mai iubitori, mai jertfelnici pentru a sluji binele obștesc, acolo și bunurile materiale nu mai sînt prilej de invidie și vrăjmașie, ci sînt folosite așa cum trebuie, fără exagerări și denaturări. Căci o viață omenească mai bună înseamnă în primul rînd un om mai bun, și în al doilea rînd condiții mai bune de existență. Cînd se întîlnesc amîndouă — omul poate fi cu adevărat mulțumit.

*

Se cuvine dar, să lepădăm comparația cea rea și să ne împrietinim cu comparația cea bună. Comparația cea rea e izvor de vrăjmașie, comparația cea bună e izvor de înfrățire, de solidaritate, de muncă împreună, ca toți să devenim mai buni și să ne făurim condiții mai bune de viață. Să ne comparăm cu Iisus Hristos ca, asemenea lui Petru, pe deoparte să simțim cît sîntem de departe de El, cît sîntem de mici și nevrednici, pe de altă parte să lăsăm toate patimile, ce ne mai robesc, și să urmăm lui Hristos, să ne ostenim a ajunge la desăvîrșirea Lui, să avem simțămîntele Lui, adică iubirea Lui, bunătatea Lui, smerenia Lui, jertfelnicia Lui, etc. — cum așa frumos ne îndeamnă Sf. Ap. Pavel.

Cînd vom recunoaște și noi: „Doamne, om păcătos sînt”, atunci vom pași pe calca adevăraților ucenici ai lui Hristos, calea desăvîrșirii în Hristos, calea păcii și a iubirii, care începe pe pămînt și ne urcă la cer, trece prin anii vieții acesteia și se revarsă în viața cea veșnică.

Arhim. N. Mladin

† Prot. Dr. Ștefan Lupșa

În ziua de 26 iulie 1964 a încetat din viață, în Sibiu, Prot. Dr. Șt. Lupșa, fost profesor de Teologie. Prohodirea s-a săvîrșit în Sf. Catedrală de un sobor de preoți.

S-a născut în com. Miersig în 7 ian. 1905. A făcut liceul, apoi studiile superioare, obținînd diploma de licență în Teologie pe baza tezei: Noțiunea empirică a religiei, iar titlu de doctor a obținut pe baza tezei: Catolicismul și românii din Ardeal și Ungaria, pînă la 1556. Studii speciale a urmat la Viena. A fost profesor la Academia Teologică din Oradea între anii 1926—1940, un an la Arad, patru ani la Timișoara. Din 1946 a funcționat ca profesor la Institutul de Teologie din Sibiu și în alte posturi. La Oradea a fost rector timp de trei ani, iar în Sibiu un timp, mai scurt, decan în cadrul Institutului Teologic. A dezvoltat o bogată activitate. Menționăm cîteva din lucrările sale: Istoria bis. a romînilor bihoreni, Primatul Sf. Apostol Petru, în lit. primelor trei veacuri, Vechea episcopie a Sătmăruului, Istoria Academiei teol. din Oradea, Istoria creștinismului antic, Religia strămoșilor, Istoria bis. romîne (în col.), manual pe seama stud. în teologie ș. a.

Veșnică să-i fie amintirea.

N. N.